

УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН З ПИТАНЬ ПРОБАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

КОЛОДЧИН Дмитро - кандидат юридичних наук, докторант кафедри управління безпеки, правоохоронної та антикорупційної діяльності ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (м. Київ),
<https://orcid.org/0000-0002-0820-4409>

КУХАР Валерій - кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник науково-дослідного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького,
<https://orcid.org/0000-0002-9627-2953>
DOI 10.32782/LAW.UA.2022.4.15

Стаття присвячена аналізу діяльності уповноваженого органу з питань пробації (далі – УОзпП) як суб'єкта запобігання кримінальним правопорушенням. Проблема несистемності національного законодавства тягне за собою утворення колізій та порушує принципи правової визначеності. Це в повній мірі відповідає законодавству у сфері виконання покарань. Непослідовність та суперечливість внутрішнього законодавства, запровадження міжнародних стандартів у сфері виконання покарань та перехід від каральної до гуманної пенітенціарної системи. актуалізує потребу в проведенні комплексних наукових досліджень у цій сфері.

У статті розглядається аналіз класифікації вчених щодо суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням. Розкрито проблеми діяльності УОзпП та її чисельну структуру. Проведене дослідження дає можливість констатувати, що УОзпП відноситься до спеціалізованих суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням і подальший розвиток теоретичних досліджень має ґрунтуватись на прогресивних зарубіжних практиках діяльності служб пробації. Автори приходять до висновку про майбутнє пробації в Україні має проходити в контексті зменшення повторних кримінальних правопорушень серед осіб, які перебувають на її обліку.

З метою забезпечення діяльності уповноважених суб'єктів з питань пробації у сфері запобігання вчиненню повторних кримінальних правопорушень акцентується увага на не-

обхідності забезпечення належної взаємодії з іншими суб'єктами запобігання, у тому числі і недержавними органами та організаціями.

Ключові слова: уповноважений орган з питань пробації; суб'єкти запобігання; запобігання кримінальним правопорушенням; повторні кримінальні правопорушення; клієнти пробації.

Постановка проблеми

Суспільно-політичні зміни, які відбуваються в нашій державі за останні десятиріччя, а особливо після Революції Гідності, вимагають нових підходів до організації форм та методів діяльності правоохоронних органів, а особливо виконання покарань, які повинні відповідати міжнародним стандартам та європейським устремлінням України. Українська держава проходить складний шлях боротьби як із зовнішнім, так і внутрішнім ворогом, недосконалі державні інституції та політичні структури, несистемність національного законодавства, постійна зміна політичних еліт, негативно впливає на реформування такої важливої сфери, як виконання кримінальних покарань.

Відповідно до Основного закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Забезпечення економічної, громадської та інформаційної безпеки України є найважливішими функціями держави, справою всього Українського

народу. Реалізація вказаних функцій залежить від ефективності діяльності уповноважених органів. Боротьба зі злочинністю є потрібною та об'єктивною необхідністю суспільства, яке будує правову державу [1, с. 142–143]. Така діяльність повинна мати завжди наступальний характер, випереджувати злочинні наміри. А тому й система суб'єктів, які здійснюють запобігання злочинності, розширює свої межі та постійно пристосовується до змін, що відбуваються у суспільному житті [2, с. 81].

Кримінологи досить активно працюють над проблемою класифікації суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням. Кримінологічна наука визначає, що в Україні функціонує система суб'єктів запобігання злочинності, під якою розуміють сукупність об'єднаних єдиною метою суб'єктів, які здійснюють свої повноваження у взаємозв'язку та за узгодженням у часі та просторі. До неї (системи) входять юридичні і фізичні особи, які за своїми повноваженнями, соціальним статусом або громадянським обов'язком виконують функції запобігання злочинності. Сюди відносяться законодавчі органи, виконавчої і судової влади, органи державного і господарського управління, культурно-виховні, навчальні заклади, адміністрації установ, підприємства, фірми, трудові колективи, громадські організації і товариства, охоронні та приватні розшукові установи тощо [3, с. 151].

Як бачимо, перелік суб'єктів доволі широкий, серед них одне із важливих місць посідають органи виконання покарань, а саме УОзпП.

Метою статті є вивчення нормативно-правового регулювання діяльності УОзпП як суб'єкта запобігання кримінальним правопорушенням.

Виклад основного матеріалу

Правовою основою діяльності УОзпП у сфері запобігання злочинності є сукупність законів, які визначають мету, завдання, повноваження, організаційну структуру тощо. Одним із перших законів є ухвалений Верховною Радою України Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу

службу України» від 23 червня 2005 р. [4]. Зазначений закон визначає, що Державна кримінально-виконавча служба України – це один з основних державних органів, який покликаний здійснювати єдину державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Проте слід відзначити, що у згаданому законі відсутні положення, які визначали організаційно-правовий механізм діяльності такого органу, як пробація. Стаття 10 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» закріплює, що органом, який виконує покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт та здійснює контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, а також звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років є кримінально-виконавча інспекція [4].

Це суперечить сьогодні не лише цьому закону, а й іншим нормативно-правовим актам та саме і практичній діяльності. Причиною цього є згадана вище проблема несистемності внесення змін до національного законодавства. Що у свою чергу тягне за собою утворення колізій та порушує принцип правової визначеності.

Наступним документом, який визначає порядок діяльності УОзпП у частині запобігання кримінальним правопорушенням, є КВК України. Пріоритетним завданням КВК України є запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень як засудженими, так і іншими особами, а також запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню із засудженими [5].

КВК України в ст. 11 визначив, що УОзпП є органом виконання покарань. На УОзпП чиним законодавством покладено: здійснення нагляду за засудженими, звільненими від відбування покарання з випробуванням, звільненими від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей до трьох років; виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною

діяльністю, громадських і виправних робіт; реалізацію пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням; проведення соціально-виховної роботи із засудженими, до яких застосовано пробацію; здійснення заходів з підготовки осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, до звільнення; направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів у порядку, визначеному ст. 57 КВК України; здійснення інших визначених законодавством заходів, спрямованих на виправлення засуджених та запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень [5].

І нарешті третім, як ми вважаємо, ключовим нормативно-правовим актом є Закон України «Про пробацію», прийнятий Верховною Радою України [6]. Відповідно до ст. 4 Закону України «Про пробацію» метою пробації є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності [6].

Як бачимо, функція запобігання кримінальним правопорушенням чітко закріплена за вказаним органом державної влади, адже орган пробації є центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пробації. Таким органом є державна установа «Центр пробації» утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 655-р «Про утворення державної установи «Центр пробації»» [7]. На виконання вказаного розпорядження, Міністерство юстиції України видало наказ № 561/5 від 22.02.2019 про затвердження Положення про Державну установу «Центр пробації» [8]. Однією із функцій ДУ «Центр пробації» є реалізація заходів, спрямованих на виправлення засуджених та запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень [8].

З урахуванням того, що національне законодавство на прикладі зазначених

вище законів, має суперечливий характер, а також того, що запровадження міжнародних стандартів у сфері виконання кримінальних покарань та перехід від каральної до гуманної пенітенціарної системи, кількість осіб, які перебувають на обліку УОзпП збільшуватиметься, актуальною стає потреба в проведенні комплексних досліджень запобігання злочинам серед вказаних осіб.

Уповноважений орган пробації, відповідно до положень наведеного вище законодавства, належить не лише до суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням, а й одночасно виконує функцію суб'єкта виконання кримінальних покарань, на відміну від підрозділів превентивної поліції Національної поліції України.

Суб'єкт будь-якої діяльності є носієм прав та обов'язків, на якого покладено відповідну компетенцію, яка визначається правовими нормами. На реалізацію вимог Закону України «Про пробацію», Міністерством юстиції України затверджено Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі [9].

Як зазначено в наказі, метою наглядових та соціально-виховних заходів є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень і під час проведення нагляду при виконанні судових рішень, УОзпП здійснює функції, зазначені в наказі [9].

Вектор курсу на запобігання кримінальним правопорушенням – це тривала адержави. Основне завдання такого курсу – це мінімізація кількості кримінальних правопорушень, виявлення причин та умов, які сприяють їх вчиненню.

Система суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням, діяльність яких відрізняється як за характером, так і за формами складається як з державних так і недержавних організацій [2, с. 81].- У правовій літературі визначення суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням зводиться до того, що це сукупність

державних та громадських організацій і громадян.

Так, В. В. Голіна для позначення суб'єктів попередження злочинів наводить таке визначення: «Державні органи, громадські організації, соціальні групи, службові особи чи громадяни, які спрямовують свою діяльність на розробку й реалізацію заходів, пов'язаних з випередженням, виявленням, обмеженням, усуненням криміногенних явищ і процесів, що породжують злочинність, а також її недопущення на різних стадіях злочинної діяльності, у зв'язку з цим мають необхідні права і обов'язки» [10, с. 17].

Сформульоване визначення, незважаючи на те, що є результатом наукового пошуку 30-річної давнини, детально розкриває перелік таких суб'єктів і їх компетенцію. До спеціалізованих суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням відносять також органи судової влади; органи прокуратури; органи внутрішніх справ (поліція); органи державної безпеки; органи економічної безпеки; органи охорону державного кордону; митні органи; військову службу правопорядку; органи і установи виконання покарань [11, с. 42].

Використовуючи за основу підставу для класифікації суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням запропоновану О. М. Бандуркою та Л. М. Давиденком, УОзпП можна віднести до суб'єктів, які безпосередньо реалізують заходи щодо регування на кримінальні правопорушення, а також заходи щодо послаблення або нейтралізації криміногенних факторів, зокрема, щодо корекції особистісних деформацій та усунення обставин, що їх сформували [12, с. 100].

Проте нам найбільше імпонує підхід, запропонований О. М. Джужею, де суб'єкти запобігання кримінальним правопорушенням поділяються на три групи відповідно до компетенції: органи та організації, які керують, спрямовують, координують профілактичну діяльність (центральні органи державної влади тощо); органи, організації, установи, що безпосередньо виконують профілактичні функції, здійснюють профілактичні заходи (НПУ, СБУ, ДПСУ, про-

куратура, суд, адвокатура, спеціально створені громадські формування); суб'єкти, що відрізняються один від одного залежно від масштабів здійснюваних ними профілактичних заходів – у межах держави, регіону, області, району, населеного пункту, об'єкта [13, с. 11].

Вищезазначене дозволяє зробити висновок, що при класифікації суб'єктів запобіжної діяльності потрібно враховувати: по-перше, те, що всі вони відрізняються один від одного своєю структурою, обсягом повноважень, але функціонують у певному взаємозв'язку; по-друге, що кожний суб'єкт, наділений певними повноваженнями, має конкретні права та обов'язки. Поряд з цим необхідно вимагати того, щоб повноваження кожного суб'єкта профілактики використовувались у повному обсязі, і разом із тим на них не повинні покладатися завдання, до яких вони не пристосовані, функції їх не повинні дублюватись; щоб для суб'єктів чітко встановлювалось коло об'єктів впливу; забезпечувалась взаємодія; чітко визначався внесок кожного суб'єкта запобігання злочинам у загальну справу протидії злочинності.

Структурні елементи системи суб'єктів запобігання та протидії злочинності взаємопов'язані по вертикалі і горизонталі кримінальними процесуальними нормами та впливають одна на одну (хоча й по-різному за ступенем значущості). Одночасно кожен суб'єкт, як і будь-який структурний підрозділ правоохоронних органів, має системну ознаку, тобто певний комплекс властивостей і якостей, які не можуть бути зведені лише до арифметичної суми складових елементів [14, с. 248].

Якщо подивитись під кутом зору прав, то органи, організації, установи і особи, які не володіють хоча б однією з перерахованих ознак, не можуть розглядатись як суб'єкти запобігання кримінальним правопорушенням. Проте варто згадати і про громадянське суспільство або недержавні організації, адвокатура тощо. У діяльності УОзпП набули поширення громадські інспектори-волонтери.

В. В. Василевич запропонував наступну структуру (державних) – *вставка наша*

– Д.К., В. К.) суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням, зокрема: державні органи, які визначають державну політику у сфері боротьби (у тому числі і запобігання злочинам) зі злочинністю; державні органи, які здійснюють координацію діяльності у сфері запобігання злочинам; державні органи, які здійснюють правоохоронну діяльність у сфері запобігання злочинам; органи, діяльність яких напряму не пов'язана із запобіганням злочинів, водночас їх діяльність безпосередньо впливає на усунення причин та умов злочинів [14, с. 248].

Послугуючись такою класифікацією віднесемо УОзпП до органів, які здійснюють правоохоронну діяльність у сфері запобігання кримінальним правопорушенням. Віднесення державних органів до системи правоохоронних органів здійснюється за функціональним критерієм [15, с. 93]. Незважаючи на те, що УОзпП станом на 2023 рік перебуває у стані демілітаризації (розтастації). Проте правоохоронна діяльність, вочевидь, виходить за межі діяльності лише правоохоронних органів. Окремі її функції виконують законодавча та виконавча гілки влади, президентські органи, інститути громадянського суспільства тощо [15, с. 93]. З таким трактуванням очевидно варто погодитися, у нашому випадку і УОзпП виконує правоохоронну функцію.

Суттєвою умовою підвищення ефективності запобігання кримінальним правопорушенням серед осіб, які перебувають на обліку УОзпП має виступати правова основа такої діяльності. Якщо звернутися до історії існування досліджуваного органу виконання кримінальних покарань. До ребрендингу це була кримінально-виконавча інспекція. То на той час існувала дискусія в експертних колах (переважно серед персоналу): чи повинна ефективність діяльності інспекторів інспекції і всього органу оцінюватися за рівнем повторно вчинених кримінальних правопорушень? Професійна дискусія зводилась також до того, що на рівні відомчих наказів, які регламентували діяльність інспекції, не передбачалося обов'язку із запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень.

Проведене нами опитування персоналу УОзпП у межах дослідження показало, що 64,3 % респондентів вважають, що їх діяльність необхідно оцінювати за рівнем повторних кримінальних правопорушень клієнтами пробації.

Уповноважений орган з питань пробації відноситься до спеціалізованих суб'єктів запобіжної діяльності, зміст запобіжної діяльності якого полягає у виявленні та усуненні причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень; недопущенні вчинення повторних кримінальних правопорушень з боку осіб, які перебувають на його обліку; розробці та організації контролю за здійсненням заходів запобігання.

Отже, для запобігання кримінальним правопорушенням УОзпП сформовано не лише правову основу, яка складається із сукупності нормативно-правових актів, а й ідеологічна основа, яка полягає саме в тому, що ідеологія діяльності цього органу полягає у мінімізації ризиків вчинення клієнтами пробації нових правопорушень.

Правові заходи запобігання кримінальним правопорушенням визначають як організаційну систему матеріальних і процесуальних норм, що містять соціально обумовлені заборони та стандарти, спрямовані на загальну, спеціальну та індивідуальну превенцію, усунення причин та умов, що їх породжують, а також регулювання діяльності щодо їх попередження [11, с. 160].

Виходячи із законів логіки, якщо УОзпП є суб'єктом запобігання кримінальним правопорушенням то особи, які перебувають на обліку цього органу (клієнти пробації), виступають об'єктами запобігання.

Новелами законодавства про пробацію є запровадження нових механізмів нагляду за клієнтами пробації: досудова пробація; наглядова пробація; пенітенціарна пробація; ювенальна пробація. До респондентів, які вивчалися нами у процесі дослідження застосовувалися всі види пробації В такому співвідношенні: досудова – 32 %, наглядова – 51,3%, пенітенціарна – 11 %, ювенальна – 5,7 %.

Наведене вище дає підстави резюмувати, що діяльність щодо запобігання кримі-

нальним правопорушенням має загальнодержавне значення і складає комплекс заходів економічного, соціального, культурного, виховного, законодавчого й іншого характеру, спрямованих на усунення причин та умов вчинення злочинів [16].

Виконуючи завдання з ресоціалізації та виправлення клієнтів пробації, виконується також завдання із захисту суспільства від злочинних посягань, реабілітація правопорушників в очах суспільства, а також запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень.

Серед суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням важливе місце посідають недержавні інституції. До таких можна віднести різноманітні громадські організації, волонтерів тощо. Для координації діяльності з громадськими організаціями в ДУ «Центр пробації» утворено сектор із взаємодії з громадськістю та волонтерами пробації, основним завданням якого є організація і контроль роботи УОзпП щодо залучення та діяльності громадськості і волонтерів пробації з дотриманням прав людини і громадянина, гендерної рівності та нульової толерантності до дискримінації [17].

Необхідність упровадження інституту громадських інспекторів (волонтерів) у діяльність цього органу обґрунтував С. І. Халимон. Його позиція ґрунтувалась на тому, що волонтери сприятимуть вирішенню таких проблем, як: перевантаження співробітників; участь громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених; створенню дієвого контролю й нагляду за ними з метою запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень. Вказаним автором також було запропоновано проект Положення про громадських інспекторів (волонтерів) [16, с. 9].

Як бачимо, ці пропозиції знайшли підтримку як на законодавчому рівні (ст.ст. 2, 20 Закону України «Про пробацію»), так і у практичній діяльності УОзпП.

З метою вирішення основних проблем, що виникають в організації волонтерської діяльності було затверджено стратегічний документ «Перспективний план розвитку волонтерської діяльності, пов'язаної з про-

бацією, на період 2020–2023 роки», який визначає основні заходи для ефективного залучення недержавного сектору до розбудови волонтерського руху у пробації України, у тому числі запровадження навчання працівників УОзпП і волонтерів пробації та реалізацію адвокаційної кампанії щодо формування в громадах прихильності до пробації [17].

Дійсно, одним із напрямків запобігання кримінальним правопорушенням серед осіб, які перебувають на обліку, є взаємодія між підрозділами служби пробації та неурядовими організаціями. Таке запобігання може проводитись шляхом розповсюдження превентивних матеріалів: листівок, календарів, плакатів, брошур, постерів, що сприятиме правовому вихованню засуджених та інших громадян [18, с. 65].

Станом на 2021 рік, за даними ДУ «Центр пробації» майже 78 % УОзпП уклали договори про співробітництво із 876 волонтерами (з яких 5 % співпрацюють із 2 та більше УОзпП), які залучаються до певних напрямів роботи із клієнтами пробації [17].

Зарубіжний досвід участі волонтерів у діяльності служб пробації свідчить, що їх залучають до виконання функцій нагляду за засудженими. Таким волонтерам виплачується грошова компенсація в розмірі 400 крон (дозволяє, в основному, покрити транспортні витрати). У 2003 році кількість волонтерів становила 4 783. Волонтери здійснюють нагляд за 43% піднаглядних. Це дозволяє штатним інспекторам служби займатися досить важкими справами [16]. Таким чином, метою запровадження волонтерів пробації не повинно перетворюватися на формалізм та щоквартальне звітування про кількість укладених угод, а має стати реальним механізмом, який впливатиме на зменшення ризиків і повторних кримінальних правопорушень.

Висновки

Отже, проведене нами дослідження дає підстави констатувати, що УОзпП відноситься до спеціалізованих суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням. Подальший розвиток теоретичних досліджень має ґрунтуватися на прогрес-

сивних зарубіжних практиках діяльності служб пробації, позитивному досвіді інших суб'єктів запобіжної діяльності. Формуючи систему запобігання кримінальним правопорушенням, необхідно уникати формалізму, захоплення піаром.

З метою покращення діяльності УОЗП у сфері запобігання вчиненню повторних кримінальних правопорушень клієнтами пробації необхідно забезпечити належну взаємодію з іншими суб'єктами запобігання (правоохоронними органами), недержавними органами (громадськими організаціями, трудовими колективами), яка повинна представляти собою погоджену за метою, місцем і часом, взаємообумовлену діяльність, спрямовану на корекцію поведінки осіб, які перебувають на обліку органу пробації.

Література

1. Maurice Cusson. L'analyse criminologique et la prevention institutionnelle in R.I.C.P.T.-№ 2. 1992.

2. Соломяна А. В. Адвокатура у системі недержавних суб'єктів запобігання злочинності. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2016, Вип. 25, С. 81–84.

3. Кримінологія: Загальна та Особлива частина: підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська, О. В. Лисодєд та ін.; за ред. В. В. Голіни і Б. М. Головіна. Харків, Право, 2014. 440 с.

4. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України-№ 2713-IV від 23.06.2005 // Відом. Верхов. Ради України (ВВР), 2005. N 30. Ст. 409.

5. Кримінально-виконавчий кодекс України: База законодавства Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата звернення 02.02.2023)

6. Про пробацію: База законодавства Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19#Text> (дата звернення 02.12.2022)

7. Про утворення державної установи «Центр пробації»: постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 655-р:

База законодавства Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/655-2017-%D1%80#Text> (дата звернення 02.12.2022)

8. Положення про Державну установу «Центр пробації»: наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2019 № 561/5

9. Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції України № 272/5 від 29 січня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-19#Text> (дата звернення 05.12.2022)

10. Голіна В. В. Попередження злочинності правоохоронними органами: Навч. посіб. Київ : УМК ВО, 1991. 92 с.

11. Негодченко В. О. Діяльність органів внутрішніх справ щодо попередження злочинів у сучасних умовах: дис... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2003. 219 с.

12. Бандурка О.М., Давиденко А. М. Злочинність в Україні: причини та протидія: Монографія. Харків: Основа, 2003. 368 с.

13. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій / Александров Ю. В., Гаврилишин А. П., Джужа О. М. та ін. Київ : НАВС України, 2000. 201 с.

14. Кримінологія : підручник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.

15. Шай Р. Я. Суб'єкти реалізації правоохоронних функцій держави. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2014. № 807. С. 93–100.

16. Халимон С. І. Запобігання злочинам серед осіб, які перебувають на обліку в кримінально-виконавчій інспекції: дис. канд. юрид. наук: 12.00.08, Дніпропетровськ, 254 с.

17. Огляд результатів діяльності державної установи «Центр пробації» за 2020 рік. Київ, 2021. 56 с.

18. Громадські роботи: практика призначення та виконання: Посібник / За заг. ред. О.В. Беци. Київ : МП Леся, 2005. 118 с.

Dmytro KOLODCHYN
(“Higher Educational Institution “Interregional Academy of Personnel Management”)

Valerii KUKHAR
(Bohdan Khmelnytskyi National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine)

**AUTHORIZED BODY ON PROBATION
ISSUES AS A SUBJECT OF CRIMINAL
OFFENSES PREVENTION**

The article is devoted to the analysis of the authorized body activity on probation issues, as a subject of criminal offenses prevention. The problem of non-systematic national legislation causes the formation of conflicts and violates the principles of legal certainty.

This fully complies with the legislation in the field of punishment executions. Inconsistency and contradiction of domestic legislation, the introduction of international standards in the field of punishments execution and the transition from a punitive to a humane penitentiary system actualizes the need for comprehensive scientific research in this area.

The analysis of the classification of scientists regarding the subjects of the criminal offenses prevention was described in the article. The problems of authorized body activity on probation issues activity and its numerical structure were revealed.

The conducted research makes it possible to state that authorized body activity on probation issues belongs to the specialized subjects of the criminal offenses prevention and the further development of theoretical research should be based on progressive foreign practices of probation services.

The authors conclude that the future of probation in Ukraine should take place in the context of reducing of repeated criminal offenses among persons who are on its record.

In order to ensure the activity of authorized subjects on probation issues in the field of prevention of repeated criminal offenses, attention is focused on the need to ensure proper interaction with other prevention subjects, including non-state bodies and organizations.

Keywords: *authorized body on probation issues; subjects of prevention; prevention of criminal offenses; repeated criminal offenses; clients of probation.*